

Πρόταση - έκθεση για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων του Ζωολογικού Κήπου Θεσσαλονίκης

Θεσσαλονίκη 26 Αυγούστου 2011

Μετά τη συνάντηση με τον Αντιδήμαρχο Πρασίνου κ. Ζέρβα, συστάθηκε μεικτή ομάδα εργασίας, αποτελούμενη από τους Λάζαρο Γεωργιάδη, Βιολόγο, Διευθυντή του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ, Αναστασία Κομνηνού, Δρ Κτηνίατρο, Επικουρη Καθηγήτρια της Κτηνιατρικής Σχολής του ΑΠΘ και του Ηλία Στραχίνη, Ερπετολόγου, εκπρόσωπο της Ελληνικής Ερπετολογικής Εταιρίας, η οποία πραγματοποίησε επίσκεψη στον Ζωολογικό Κήπο Θεσσαλονίκης κατά την οποία έγινε συνάντηση - συζήτηση με τον Διευθυντή του Ζωολογικού Κήπου κ. Μάξιμο Πετρακάκη καθώς και εξέταση των χώρων και των εγκαταστάσεων.

Από την επίσκεψη διαπιστώθηκαν:

1. Πολλά προβλήματα που αφορούν στο οργανόγραμμα με την έλλειψη προσωπικού και την έλλειψη κονδυλίων για την οικονομική ενίσχυση της λειτουργίας, η οποία φαίνεται να μην επαρκεί μέχρι την ολοκλήρωση του τρέχοντος έτους.
2. Πολλά προβλήματα που αφορούν στη διαχείριση των ζώων και τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα σοβαρά προβλήματα υγείας για πολλά από τα φιλοξενούμενα ζώα. Τα πιο χαρακτηριστικά φαίνονται στις παρακάτω φωτογραφίες:

Πελαργός με σοβαρή αναπηρία στο αριστερό φτερό.

Άγριόγατα με σοβαρή δερματοπάθεια.

Έκθεση γερακίνας με εμφανέστατο σοβαρό τραύμα στο ράμφος και βασικές ελλείψεις περιθαλψης

Ασβός με νεοπλασία οπισθίου αριστερού άκρου. Το τιμεντέντιο υπόστρωμα σε όλα τα σαρκοφάγα (αρκούδα, λύκος, αγριόγατα, αλεπού), όπως και ο μικρός και περιορισμένος χώρος διαβίωσης τους, αποτελούν βασικές ελλείψεις υποτυπώδους φυσικού περιβάλλοντος που απαιτεί η βιολογία των ζώων αυτών.

Ελάφι με εμφανή διατροφικά και δερματικά προβλήματα και έλλειψη φυσικού περιβάλλοντος

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του Ζωολογικού Κήπου πρώτα από όλα απαιτείται η αλλαγή φιλοσοφίας με βασικό άξονα το αποκλεισμό μόνιμης φιλοξενίας ζώων που είναι δυνατή η επανένταξή του στη φύση και την εξασφάλιση της ευζωίας των ζώων με τη φιλοξενία τους σε χώρους που ικανοποιούν τις βιολογικές τους ανάγκες και τα βασικά δικαιώματά τους:

- το δικαίωμα για επαρκή ποσότητα και ποιότητα τροφής και νερού
- το δικαίωμα διαβίωσης σε κατάλληλο φυσικό περιβάλλον
- το δικαίωμα της υγιούς διαβίωσης χωρίς τραυματισμούς και ασθένειες
- το δικαίωμα της ελευθερίας κίνησης και της έκφρασης υγιούς συμπεριφοράς
- το δικαίωμα της ελευθερίας από το φόβο και το άγχος

Για την εξασφάλιση των παραπάνω βιολογικών απαιτήσεων των ζώων προτείνονται:

1. Η άμεση ενίσχυση της κτηνιατρικής περίθαλψης και η αποκατάσταση των προβλημάτων υγείας των ζώων σε συνεργασία με την Κτηνιατρική Σχολή του ΑΠΘ, η οποία είναι διαθέσιμη για ένα τέτοιο εγχείρημα. Ιδιαίτερα σημαντική επίσης είναι η οργάνωση, ο εξοπλισμός και η υποστήριξη ενός σύγχρονου ιατρείου στο χώρο των εγκαταστάσεων του κήπου, με στόχο την σωστότερη και αμεσότερη αντιμετώπιση των ιατρικών προβλημάτων των ζώων που φιλοξενούνται στο χώρο καθώς επίσης και η δημιουργία προγραμματικού σχεδιασμού που αφορά την πρόληψη διαφόρων ασθενειών.

2. Η αποσαφήνιση του στόχου του ζωολογικού κήπου σε σχέση με τα είδη των ζώων που φιλοξενεί με βασικό γνώμονα τις πραγματικές δυνατότητες κάλυψης των αναγκών των ζώων, έτσι ώστε να καλύπτονται οι παραπάνω ανάγκες.
3. Η σταδιακή μείωση του αριθμού των ειδών και οι εξειδίκευση σε συγκεκριμένες ταξινομικές ομάδες.
4. Η ενίσχυση του χαρακτήρα της περιβαλλοντικής ενημέρωσης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του χώρου.
5. Επιπλέον, θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα της οργάνωσης της λειτουργίας του χώρου με είσοδο έναντι προσιτού εισιτηρίου για το κοινό και την παράλληλη εξασφάλιση της ανταποδοτικότητας με τη μορφή των ποιοτικών χαρακτηριστικών της φιλοξενίας των ζώων και της περιβαλλοντικής ενημέρωσης.

Στο πλαίσιο της πρότασής μας για αναβάθμιση του σημερινού Ζωολογικού Κήπου σε **Καταφύγιο Άγριων Ζώων** με στόχους:

- τη φιλοξενία ειδών της άγριας πανίδας που δεν μπορούν να επανενταχθούν στο φυσικό τους περιβάλλον.
- την ενημέρωση του κοινού και την περιβαλλοντική εκπαίδευση και με παράλληλο αυστηρό σεβασμό στην έκθεση των ζώων στο κοινό.

και έχοντας υπόψη:

- Τα προβλήματα που πραγματικά υπάρχουν σε κτηνιατρικά, βιολογικά, οργανωτικά και οικονομικά θέματα
- τη μελέτη της κάτοψης του χώρου του ΖΚ και τις δυνατότητες που ο ίδιος προσφέρει.

Προτείνουμε ως πιο ρεαλιστική πρόταση την εξειδίκευση του ΖΚ σε χώρο φιλοξενίας για συγκεκριμένες ταξινομικές ομάδες των ζώων έτσι ώστε να μπορεί να μετεξελιχθεί σε Καταφύγιο Άγριων Ζώων για αυτές:

- σπηλιόφρων θηλαστικών,
- πουλιών
- ερπετών που προέρχονται από κατάσχεση

Σημαντική επίσης αποτελεί η αποσαφήνιση της φιλοξενίας των οικόσιτων ζώων, τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν εναλλακτικά από μόνα τους μία πιο συγκεκριμένη και αποκλειστική ομάδα φιλοξενίας για όλο το χώρο και η ενδεχόμενη ενθάρρυνση προγράμματος αλληλεπίδρασης με άτομα ειδικών ομάδων (παιδιά κ.α).

Ειδικότερα και σε σχέση με την προτεινόμενη εξειδίκευση απαιτείται η πιο συγκροτημένη χωροθέτηση στην φιλοξενία των συγκεκριμένων ομάδων και συγκεκριμένα σε δύο ζώνες:

1. Η Ζώνη των Πουλιών από την είσοδο μέχρι και το Μουσείο (αριστερά πλευρά του ρέματος) να εξειδικευτεί στην φιλοξενία πουλιών με βάση τις υφιστάμενες υποδομές και τους διαθέσιμους χώρους φιλοξενίας, οι οποίοι μπορούν να φιλοξενήσουν συγκεκριμένα είδη από κατασχέσεις ή

περίθαψη, ενώ μπορεί να ενισχυθεί η προσέλκυση ειδών της ορνιθοπανίδας της περιοχής με ειδικές μικρές παρεμβάσεις (ταΐστρες, ποτίστρες κτλ).

2. Η Ζώνη των Οπληφόρων Θηλαστικών από την είσοδο μέχρι και το χώρο του αγριοκάτσικου να εξειδικευτεί στη φιλοξενία οπληφόρων θηλαστικών και ενδεχόμενα οικόσιτων ζώων. Για την βελτίωση των συνθηκών των οπληφόρων απαιτείται αύξηση του διαθέσιμου χώρου ανά ζώο, είτε με αύξηση του χώρου είτε με μείωση του αριθμού των ζώων στους υφιστάμενους χώρους.

Βασικός στόχος θα πρέπει να είναι η διατήρηση χώρων με φυσική κάλυψη όπως του αγριοκάτσικου ο οποίος μπορεί να αυξηθεί ακόμη περισσότερο.

Η ύπαρξη του ρέματος δίνει πάρα πολλές δυνατότητες στο χώρο, η μεγάλη αντίθεση της διάθεσης του πρασίνου στους χώρους των ανθρώπων σε σχέση με τους χώρους των ζώων θα πρέπει να αμβλυθεί και να ενισχυθεί η βλάστηση και στους χώρους των ζώων.

Για τα ερπετά μπορεί να βελτιωθούν το «σπίτι των ερπετών» αλλά και ο χώρος των υδρόβιων χελωνών με στόχο στην εξειδίκευσή τους σε χώρο φιλοξενίας κατασχεμένων ειδών.

Επιπλέον θα πρέπει να αξιοποιηθεί η ενίσχυση του χώρου σε σχέση με την αξιοποίησή τους ως βοτανικό κήπο με παράλληλη όμως ενίσχυση του ενημερωτικού χαρακτήρα με πινακίδες ενημέρωσης για τα είδη των φυτών και κυρίως των δένδρων και των θάμνων.

Αντίστοιχα, τονίζεται για άλλη μία φορά ότι η μεγαλύτερη αντίθεση βρίσκεται μεταξύ της υγείας των ζώων και των φυτών για αυτό και η βελτίωση της υγείας πολλών ζώων αποτελεί ΑΜΕΣΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ.

Οι εκπρόσωποι:

Αναστασία Κομνηνού για την Κτηνιατρική Σχολή του ΑΠΘ
Λάζαρος Γεωργιάδης για τον ΑΡΚΤΟΥΡΟ
Ηλίας Στραχίνης για την Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία
Πέρη Κουράκλη για την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
Σταύρος Καλπάκης για τη Δράση για την Άγρια Ζωή
Μαρία Γανωτή για την ANIMA